

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ“

У Т ВЪРЖДАВАМ:

ЗАМЕСТИК - РЕКТОР
ПО УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ
prof. dr Miroslava Rakovska

ВЪПРОСНИК

за Държавен изпит за ОКС "БАКАЛАВЪР", дистанционно обучение,
на специалност "МЕНЕДЖМЪНТ И АДМИНИСТРАЦИЯ"

1. Историческо развитие на управлениската наука

- 1) Развитие на управлениската мисъл от древността до наши дни
- 2) Основни идеи и школи в теорията на управлението и техните най-характерни представители
- 3) Подходи в управлението – системен, процесен, ситуациярен и количествен подход в управлението

2. Организацията като обект на управление

- 1) Понятието организация и характеристики на организацията
- 2) Елементи на организацията
- 3) Процес на управление на организацията - основни понятия
- 4) Външна среда на организацията – обща и специфична среда

3. Основни управлениски функции и съществуващи процеси

- 1) Планиране - същност, цели, задачи и фази
- 2) Организиране – същност, специализация на труда, организационно-управлениски структури
- 3) Мотивация – характеристики, съдържателни и процесни теории
- 4) Контрол – изисквания, видове, методи и процес на контрол
- 5) Управленски решения – процес, видове и подходи
- 6) Комуникации в организацията

4. Публична администрация

- 1) Понятие, природа и характеристики
- 2) Публична администрация, власт и гражданско общество
- 3) Модели и теории на публичната администрация

5. Устройство на публичната администрация

- 1) Обхват и съдържание
- 2) Структура и функции на публичната администрация
- 3) Централни органи на държавната власт

6. Същност, предмет и задачи на регионалното развитие

- 1) Теоретични и методологически подходи към територията като обект на изследване
- 2) Понятия регион, район, регионализация, регионализъм, локален и териториален

7. Организационно поведение

- 1) Взаимодействие между човека и организацията
- 2) Индивидуални характеристики и формиране на личността
- 3) Стрес на работното място
- 4) Емоционална и социална интелигентност
- 5) Лидерско поведение и власт
- 6) Организационна култура

8. Теоретични основи на геоикономиката

- 1) Предмет, задачи и инструментариум на геоикономиката
- 2) Оценка и анализ на етапите и развитието на геоикономическите идеи от древността до наши дни.

9. Управление на човешките ресурси

- 1) Набиране и подбор на ЧР
- 2) Обучение на ЧР
- 3) Оценяване на представянето
- 4) Управление на възнагражденията
- 5) Управление на кариерата

10. Стратегически мениджмънт в организацията

- 1) Същност и особености на стратегическия мениджмънт в организацията
- 2) Процес на стратегическия мениджмънт
- 3) Основни видове стратегии на организациите

11. Территориално и административно устройство

- 1) Същност, съдържание и обхват
- 2) Предпоставки за териториално и административно устройство
- 3) Нормативна основа
- 4) Органи на териториално и административно устройство на национално, регионално и локално равнище

12. Теоретична и методологична основа на регионалното икономическо развитие

- 1) Основни понятия и категории
- 2) Методи и модели за регионален анализ
- 3) Регионална ефективност

13. Европейски принципи на регионалното развитие - Регионална политика и регионално развитие в ЕС – същност, цели, приоритети и институции.

14. Дефиниране на проект

- 1) Същност, функции и видове проекти
- 2) Проектно управление – същност и функции
- 3) Жизнен цикъл на проекта
- 4) Планиране на дейности и ресурси – обхват, съдържание
- 5) Логически модел на проект

15. Инфраструктурни проекти

- 1) Видове и характеристика
- 2) Финансиране на инфраструктурни проекти
- 3) Мониторинг на изпълнението

16. Произход на държавата

- 1) Форми на държавно устройство
- 2) Демокрация, диктатура, тоталитаризъм
- 3) Разделение на властите и основни политически институции

17. Дефиниране на публичната политика

- 1) Добро управление чрез публични политики
- 2) Процес на публична политика
- 3) Оценка и мониторинг на публичната политика

18. Управление на промените

- 1) Същност на промените. Видове промени.
- 2) Фази на процеса на управление на промените.
- 3) Методи за стимулиране на промените в организацията.
- 4) Управление на съпротивата срещу промените

19. Етапи на регионално развитие и провеждане на регионална политика в Република България

- 1) Стратегически документи за формулиране на регионална политика
- 2) Оценка на регионалните различия.

20. Демографска структура на населението

- 1) Възпроизводство на населението – основни показатели.
- 2) Население и трудов пазар на Европа и България.
- 3) Същност и основни понятия на човешките ресурси.
- 4) Демографска политика и стратегия на България.

21. Същност, характеристика и значение на държавните политики и стратегии за регионалното развитие

- 1) Цел, предмет, особености и специфични задачи.
- 2) Методология за изготвяне на стратегии за развитие.

22. Мрежови модели

- 1) Понятие за мрежа
  - 1.1. Основни понятия в мрежовите модели
  - 1.2. Означения в мрежовите модели
  - 1.3. Общи правила за построяване на мрежовите модели

- 2) Елементарни мрежови модели
  - 2.1. Модел за определяне на най-краткия път – същност, графично представяне, основна итерация на алгоритъма
  - 2.2. Модел за определяне на най-късото свързващо дърво – същност, графично представяне, основна итерация на алгоритъма
  - 2.3. Модел за определяне на максималния поток – същност, графично представяне, основна итерация на алгоритъма

23. Същност и особености на местното самоуправление

- 1) Централизация, деконцентрация и децентрализация.
- 2) Общински органи на управление.

24. Услуги в местната администрация

- 1) Механизми и форми за предлагане на местни услуги.
- 2) Управление на общинската собственост.

25. Същност и характеристики на публичния сектор

- 1) Предпоставки за обособяване и задачи.
- 2) Насоки за промяна на управлението на публичния сектор.
- 3) Анализ и контрол в публичния сектор.

26. Конкурентоспособност на регионите

- 1) Същност, характеристика и основни дефиниции.
- 2) Подходи за изследване на конкурентоспособността.
- 3) Показатели за конкурентоспособност.
- 4) Измерване на глобален и европейски индекс за конкурентоспособност.

27. Интернационализация чрез слиивания и придобивания

- 1) Предпоставки за слиивания и придобивания
- 2) Същност и видове слиивания
- 3) Същност и видове придобивания
- 4) Мотиви за слиивания и придобивания
- 5) Етапи на осъществяване на слиивания и придобивания
- 6) Ефекти при слииванията и придобиванията в бизнеса

28. Концесиите като форма за управление и стопанисване на публична собственост.

- 1) Механизъм за предоставяне на концесия.
- 2) Обществени поръчки в публичния сектор - същност, характеристика, обекти.
- 3) Възложители и изпълнители на обществени поръчки.
- 4) Механизъм за предоставяне на обществени поръчки.

29. Интелигентни подходи в регионалното развитие

- 1) Иновативно развитие на територията – същност и основни принципи.
- 2) Регионална интелигентна специализация.
- 3) Концептуални модели за формиране на интелигентни градове (Smart City).

30. Проектиране на системи за управление

- 1) Проектиране на подсистемната структура на организацията - управляваща и управляема подсистема.
- 2) Проектиране на функционалната структура на организацията - взаимовръзка между

- общите и специализираните функции на управление.
- 3) Проектиране на организационната структура - принципи и проблеми.

31. Модел на процеса на бюджетно управление в организацията

- 1) Обща характеристика на процеса на бюджетно планиране в стопанската организация
- 2) Бюджет и бюджетен период
- 3) Ключови характеристики на бюджетното планиране в организацията
- 4) Основни принципи на бюджетния контролен процес в организацията
- 5) Процедури и субекти на бюджетния контролен процес в организацията

ОСНОВНЕН ЛИТЕРАТУРЕН ИЗТОЧНИК:

- Системата за дистанционно обучение на УНСС - <http://m-learning.unwe.bg/>

Въпросникът е приет на заседание на катедра "Управление" на 29.04.2022г. с Протокол №.

РЪКОВОДИТЕЛ НА КАТЕДРА "УПРАВЛЕНИЕ":

(проф. д-р Надя Миронова)

София, 2022 г.